

Gronings Groen

AANMELDEN
KAN HIER

UITNODIGING

VRIJDAG 8 SEPTEMBER

13.30 – 18.00 uur

borg Ewsum in Middelstum

Het is bijna zover! Na de zomervakantie staat er weer een editie gepland van Gronings Groen. De middag waar alle groene vrijwilligers van Groningen voor worden uitgenodigd om samen te komen op een mooie plek in onze prachtige provincie. Dit keer ontmoeten we elkaar bij borg Ewsum in Middelstum.

Liefde voor het landschap

Het thema van dit jaar is 'Liefde voor het Landschap'. Groningers houden van hun landschap. Het landschap is het resultaat van een eeuwenlange wisselwerking tussen de mens en zijn omgeving. Het is een functioneel landschap, gemaakt door kloosterlingen, boeren en waterschappers. Niet gemaakt om mooi te zijn, maar desalniettemin van een ongekende schoonheid. Borg Ewsum is een prima locatie om het landschap te beleven en een ode uit te brengen op ons Groninger landschap. Gelegen aan de oever van de oude Fivel en omgeven door wierden, molens en kerken.

Borg Ewsum

Het terrein van borg Ewsum heeft een rijke historie die teruggaat tot de vijftiende eeuw. Van de oude borg resteren alleen nog de gracht en de donjon, onderdeel van de strijd tussen de heren van Stad en Ommeland. Het borgterrein wordt liefdevol beheerd en omvat een historische groentetuin, een kruidentuin, een boomgaard, een bloementuin, een kas en een 40 meter lange fruitmuur. Alles ingericht volgens de principes van tuinieren anno 1800.

Programma en aanmelden

Op de volgende pagina's kun je het programma bekijken. Met de link bovenin deze uitnodiging kun je je opgeven. We kijken ernaar uit je vrijdag 8 september te ontmoeten!

Met vriendelijke groet,

Marco Glastra
directeur Het Groninger Landschap

PS: We stellen het op prijs als je carpoolt of gebruikmaakt van het openbaar vervoer. Bus 61 heeft een halte aan de Florastraat in Middelstum. Het is ongeveer 1 km lopen naar borg Ewsum.

N
O
N
W

Gronings Groen is een
gezamenlijk initiatief van:



Gronings Groen

AANMELDEN
KAN HIER



PROGRAMMA

- 13.30 Ontvangst met muziek
- 14.00 Opening Gronings Groen door Marco Glastra
- 14.15 Workshop - ronde 1
- 15.30 Wisselen
- 15.45 Workshop - ronde 2
- 17.00 Afsluiten met eten, drinken en muziek
- 18.00 Einde Gronings Groen editie 2023

1. Ecologie op zonne- en windparken

Met de energietransitie werken we aan het tegengaan van klimaatverandering. Maar naast een klimaatcrisis is er ook een biodiversiteitscrisis. Daarom is het belangrijk dat de energietransitie op een natuurinclusieve wijze vorm krijgt. Veel energiecoöperaties en buurtinitiatieven zijn hier gelukkig al volop mee bezig.

Heb je ook zin om mee te denken hoe je zonne- en windparken omtovert tot ecologische pareltjes? Kom dan naar deze interactieve workshop onder leiding van Martijn van der Glas, van de Natuur en Milieufederatie Groningen.

2. Excursie door het Middelstumberbos

Wat is cultuurhistorisch beheer? Dat is de vraag die centraal staat tijdens de excursie met Bram Verhave, adviseur landschap en cultuurhistorie bij Staatsbosbeheer. Bram is expert én liefhebber van alles wat met landschap en cultuur te maken heeft.

Tijdens de rondleiding door het dorpsbos vertelt Bram over de cultuurhistorische waarde van dit prachtige bos, maar ook over jonge dorpsbossen in Groningen in het algemeen.

3. Excursie naar biologische boerderij Eikemaheert HELE MIDDAG!

Onder leiding van Jasper Tiemens van de Natuur en Milieufederatie Groningen, fietsen we een mooie route langs wierdendorpen. We gaan naar boerderij Eikemaheert waar Angela Rijnen en Piet Glas in een klassieke kop-hals-rompboerderij een biologisch boerenbedrijf runnen. Ze doen dit met een interessante combinatie van akkerbouw, vleeskippen, fruitteelt en meer. Ze verkopen aan huis, hebben veel oog voor biodiversiteit en sociaal contact met de omgeving.

We worden rondgeleid op hun bedrijf en ze vertellen over de keuzes die ze maken. In het kader van het thema 'Liefde voor het Landschap' kunnen we Piet en Angela vragen hoe hun bedrijf past in het landschap en met elkaar in gesprek gaan over hoe het wierdenlandschap van de toekomst eruit gaat zien.

Gronings Groen is een
gezamenlijk initiatief van:



Gronings Groen

AANMELDEN
KAN HIER

4. De verhouding tussen mens en omgeving

Hoe verhouden wij mensen ons tot onze omgeving? Zijn we deel van de natuur of staan we erboven? Hoe beïnvloeden wij onze omgeving en wat zijn de gevolgen daarvan voor planten en dieren? Vragen die vandaag de dag erg relevant zijn. Deze relaties staan centraal in de lezing van ecooloog Henk Hut.

5. De Onlanden: een groots natuurgebied

Dertien jaar geleden was Bart Zwijs als boswachter van Natuurmonumenten nauw betrokken bij de aanleg van De Onlanden. De ontwikkeling van dit geheel nieuwe natuurgebied vlak onder de stad Groningen brengt veel onverwachte en bijzondere waarnemingen met zich mee. Bevlogen vertelt hij erover.

6. Land van Ons

Cor Procé vertelt over 'Land van Ons', een burgercoöperatie die zelf de landbouwtransitie in gang zet. Het is een prachtige manier om burgers, boeren, landschap en natuur samen te brengen. Niet wachten op langdurige wet- en regelgeving, maar meteen aan de slag. Of op z'n Gronings: *Nait soezen moar down.*

7. Ontdek de eetbare natuur: Van tuin tot Gronings Landschap

Agnes Schiphof en Jörgen de Bruin van IVN Natuureducatie nemen je mee op ontdektocht en laten je zien en ervaren welke verrassende eetbare schatten er verscholen liggen in het Groninger Landschap.

Leer over de inheemse soorten en ontdek hoe je ze kunt herkennen en gebruiken. Van wilde bessen tot eetbare bloemen, de natuur biedt ons een keur aan culinaire rijkdom. Ervaar ook hoe je je eigen groene oase kunt omtoveren tot een smakelijke bron van verse kruiden, knapperige groenten en sappig fruit.

8. Natuur Journalen – een eerste kennismaking

Illustrator Mirja Brandorff leert je de beginselen van natuur journalen. Hoe zet je dat wat je ziet met waterverf illustraties, verhaaltjes en korte aantekeningen op papier? De workshop is geschikt voor iedereen, dus ook voor mensen 'die niet kunnen tekenen'.

Een Natuur Journaal is een schrift of schetsboek waarin je schrijft en/of tekent over je natuurobservaties en buiten-belevissen. Het gaat niet om het mooie plaatje, het tekenen wordt gebruikt om tot diepere observaties en ontdekkingen te komen. Het helpt je om nog beter te ervaren wat je ziet, hoort, ruikt of voelt en te focussen op details.

9. Workshop fruitbomen snoeien

Fruitbomen en hoogstamboomgaarden zijn karakteristieke elementen in het landschap van de provincie Groningen. Om deze in stand te houden is goed onderhoud erg belangrijk, ook in de zomer. Pomoloog Harry van der Laan vertelt je hier alles over.

En waar kan dit beter dan in de prachtige boomgaard van borg Ewsum met haar oude rassen? Naast een introductie over zomersnoei worden ook de handen nog even uit de mouwen gestoken.

10. Als groene vrijwilliger op de bres voor de natuur in jouw gemeente

Steeds meer groene vrijwilligers willen aandacht vragen voor biodiversiteit en het landschap in hun eigen omgeving. Via de Omgevingswet verruimen de mogelijkheden voor participatie. Hoe kun jij als natuurliefhebber opkomen voor natuur en biodiversiteit in jouw omgeving?

Frank Velthuis van de Vogelbescherming en zijn collega van de NMFs lichten de omgevingswet toe en geven je handvatten en praktische tips.

Gronings Groen

AANMELDEN
KAN HIER

11. Molen De Hoop in Middelstum

De Hoop is een achtkante stellingmolen, gebouwd in 1855. De molen ligt prachtig in de driehoek tussen Middelstum, Toornwerd en borg Ewsum. De voormalige koren- en pelmolen was tot 1954 in bedrijf. Nog steeds draait de molen dankzij molenaars Jan Frankes en Manny Wiersma en molengids Monique Huizinga, vrijwilligers van Het Groninger Landschap. Zij ontvangen je op de molen en laten zien hoe ingenieus de molen draait en hoe ze werken met het weer en de wind.

12. Ommetje Middelstum Rond

Middelstum Rond is een wandelroute van 7 kilometer rond de oude wierde van Middelstum. Vanaf Borg Ewsum volg je de geel/rode Ommetjes-borden en loop je langs het Boterdiep naar het pittoreske wierdendorpje Toornwerd. Via een oud kerkepad en een hoogholtje kom je aan de rand van Middelstum. Je loopt om het dorp heen, dwars door het verkavelde landschap met akkerbouw en veeteelt, langs cultuurhistorische bezienswaardigheden en door een mooi ruilverkavelingsbos.

Download de route hier: [Wandelroutes - Routes in Groningen](#).

De route duurt ongeveer 1,5 uur, dus 2 workshoprondes. De route kan ingekort worden als je nog een andere workshop wilt volgen. Loop dan vanaf de Trekweg een rondje om de Hippolytuskerk en neem de kortste weg terug naar borg Ewsum.

13. Borg Ewsum: gebouwd in het landschap

Wandel mee met Jan Harm Eppinga, projectleider Erfgoed bij Het Groninger Landschap. Het indrukwekkende terrein van borg Ewsum heeft een rijke historie die teruggaat tot de vijftiende eeuw. Ridder Onno van Ewsum bouwde er de nog steeds aanwezige geschutstoren.

De borg groeide in de loop der tijd uit tot een van de fraaiste in de Ommelanden. Veel daarvan ging verloren, maar de boerderij met schuur herinnert aan vervlogen tijden. Jan Harm vertelt onder andere hoe de zudden schuur uiteindelijk een Amerikaanse schuur werd.

14. Fietstocht door historisch Middelstum naar Hippolytuskerk

Fiets mee met Pieter Goldhoorn, voorzitter van de historische vereniging, langs een aantal prachtige panden in Middelstum. Hoofdmoot van deze excursie is een bezoek aan de Hippolytuskerk, de 15e eeuwse bakstenen kruiskerk van Middelstum.

Gebouwd in opdracht van de familie Van Ewsum is het een van de mooiste voorbeelden van laatgotische kerkbouw in onze provincie. Het schitterende interieur is gedecoreerd met 16e eeuwse muur- en gewelkschilderingen.

Vrijwilligers van Groninger Kerken vertellen over de middeleeuwse noordelijke ingang deur en de toren met een luidklok uit 1520. De fietstocht terug leidt langs een restaurant met doorrit, de bakkerij en het Asingapark.

Toegankelijkheid

We bieden graag iedereen de gelegenheid om te komen. Twijfel je of Gronings Groen voor jou toegankelijk is? We denken graag met je mee. Aarzel niet contact te zoeken via vrijwilligers@groningerlandschap.nl